١٩٠
٤٠٤٤

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi Müdürlüğü
1923

٥٤٤٦

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısm. Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 5336
Eski Kayıt No

۱۹۰
۴۵۴۴

بسم الله الرحمن الرحیم

در صدق صفا همنفس صبح اخیرم / وز خوش گهر داغ دل مهر منیرم
روشن پی صافم که بسر پنجهٔ خورشید / از خوشهٔ پروین فلک افسرده عصیرم
آن منشی دیوان کمالم که عطارد / بر دیده نگارد اثر کلک دبیرم
آن بلبل عشقم که در آرد بترنم / مرغان اولی اجنحه را ذوق صفیرم
ارواح معانی همه سرگرم سماعند / پروانه صفت گرد سر شمع ضمیرم
گیرد چونی خامه بکف مطرب شوقم / بم بر سر ناهید زند نغمهٔ زیرم
بر نعمت دنیا نخورم رشک که یزدان / از مائدهٔ فضل و هنر ساخته سیرم
توفیق بود در ره تحقیق رفیقم / الهام شود در شب اندیشه مشیرم
در عالم معنی علم علم برافراخت / کلکم که پر از آب سخن کرده امیرم
گوید بلقب نور بصر مادر دهرم / خواند ابو الآباء هنر عالم پیرم
هستم همه تن روح مگر دانهٔ فطرت / از شیرهٔ جان داده دم تربیه شیرم
باشد دو جگر گوشهٔ من عشق و محبت / من میرم اگر کام دل از هر دو نگیرم

وز دیدهٔ گنجشک هوا چنگل بازم / بر سینهٔ روباه هوس ناخن شیرم
در چشم بد کج نظران تودهٔ خارم / زیر قدمم راستروان فرش حریرم
تنها نتوان بار غم دهر کشیدن / می بود درین دیر کهن کاش نظیرم
با من بچه امید شود خصم مقابل / کز شصت کماندار قضا سر زده تیرم
با کم ز فلک نیست که در دولت و دانش / منسوب در پادشه صدره سریرم
سلطان مراد انکه بسحر حرف شناسیش / نگزیده زبان قلم مدح صریرم
آن مظهر سر اسد الله که بادش / بر قلع در خیبر غم کرده دلیرم
تا خاک درش زیب جبین الم شد / بر پای شرف بوسه زند چرخ دبیرم
صد لشکر اندوه بیک حمله شکستم / تا تقویت پیر خمش گشته ظهیرم
تا ساقی لطفش بکفم جام طرب داد / بر لاله و گل چیده زند رنگ زریرم
هر جا که خیال سخنش پیشرو من شد / بر معدن در و گهر افتاده مسیرم
چون قسمت انوار کند طبع منیرش / خورشید در آید بگدایی که فقیرم
از قوت قدسیهٔ او جای عجب نیست / گوید اگر از راز دل غیب خبیرم
آن دمکه نسیم چمن خلق کریمش / آرد بمشام دل و جان بوی عبیرم
یابد اثر نکهت پیراهن یوسف / بر کوری اخوان حسد بخت ضریرم

یا منطقی زار مکن نسبت اغیار
ای سرور عالم که منم عبد حقیرم

از گوهر من چون گهر کان حقیقت
کز طینت این بدگهران نیست خمیرم

نقد سره و ناسرهٔ ملک سخن را
شاها تو ز من پرس که نقاد بصیرم

عمر ابد و دولت جاوید تو خواهد
از مبدأ فیاض دل فیض پذیرم

قصیدهٔ در ستایش حضرت سلطان مراد خان علیه الرحمة والغفران

هر شاخ گوستروب ید بیضا کلیم وار
اولدی مثال وادی ایمن شکوفه زار

فصل شبابدن دم اوروب روزگار پیر
ایتدی نسیم سر مسیحایی آشکار

دوندی سپهر انجمه ازهار ایله زمین
نوروزده چون برابر اولور لیل ایله نهار

برگ شکوفه دوشدی گلک خاکپایینه
شمعی گورنجه قالمدی پروانه ده قرار

زین اولدی چارسوی چمن گلرخان ایله
هر گوشه دن معامله یه باشلدی هزار

گریان اولنجه دیدهٔ عاشق گبی سحاب
گل نوشخنده باشلدی مانند لعل یار

قورتاردی چشم نرگسی رنج خماردن
زرین صونوب دستنه ساقی نوبهار

بنت العنب دیدکلری کافرهٔ سحر ایدر
دوشدکه همه پا غنچه پیران توبه کار

کیفیت بهار ایله پرشوق اولوب چمن
گوردم اوقوردی بو غزلی عندلیب زار

غزل

گل موسمنده الده گرک جام خوشگوار
هشیار مسند ربودهٔ من مستی هوشیار

رز دختریله کرم اولالم ساقیا بوگون
برد العجوز زهد و ریانکده وقتی وار

پیمانهٔ وجودده دخی ایرمدین شکست
جام صفاده برگوزل اولسون حباب وار

خالی بولنمه قدحی لاله نک اکا
ویرمزدی سنک طعنه ایله ژاله انکسار

صوفی شرابی ذم ایدر امانه زهر در
آچی سوزیکه نشئه دن اول ویرر خمار

مجلس قورنجه اغزینی طوتمزسه واعظک
کسمین امیدینی مزه دن رند باده خوار

دریای فکره طالسه بوله منطقی درر
گوش شه جهانه سزادر شاهوار

سلطان مراد که خان گهرکان کن فکان
مخدوم نازنین سلاطین کامکار

پیرایه بخش تخت خلافتکه سلطنت
ایلر جهانه نسبت ذاتیله افتخار

رونق فزای باغ عدالتکه دوریده
فصل بهار عالم الطاف کردکار

القابنی صحیفهٔ گردونه حفظ ایچون
یازدی بو وجهله قلم مهر زرنگار

دریا شکوه و کوه صلابت سحاب دست
خورشید کف ستاره شرف آسمان وقار

گل لطف طبع پاکنه اوکیمسه ایستدی
سوزن چیقاردی دیگمه آغزین اودمده خار

اگسه صبا لطافت خلق کریمنی   رنگ حنا اولور گل گلگونه عذار
مفتون حسن طلعتیدر چشم آفتاب   ممنون بحر جودیدر ابر گهرنثار
گر اولسه دست همت مردانه سندن آل   چرخ خنک بوروردی پنجه خورشیدینی چنار
فیض هوای تربیتدن عجب دگل   خامه م بتورسه میوه شیرین و آبدار
عالمده تا که جدول سیمین ایله مدام   اطراف بوستانه ویره زیب جویبار
قلسون همیشه طالع مسعود دینه نظر   دیبای بند نسخه احکام زرنگار
تقویم وار سینه بدخواهی دائما   اولسون خراش ناخن حسرتله شرحه وار

در هزل بندی افندی الامام

سحرگه ویردی صفا گوش هوشه بانگ اذان   کنار بستر غفلتده اولدی خواب زنان
دل حزینه گلاییدی نغمه یا حی   درون آتشه ویردی صدای یا سبحان
فغانه باشلدی بلبل گبی مؤذنلر   فضای گلشنه دوندی مقام طاعتیان
گوروندی بر طرفندن محله نک ناگاه   بر آفتاب که نوریله طولدی کون و مکان

گل ریاض امامت جناب بندی گبیم
مؤذن اولسه روا عندلیب آگاه آن

صدای دلکشنه مطرب خرد مفتون   خروس عرش صفیر بلندینه حیران

قچنگه تازه وضولرله گچسه محرابه   نماز ایچنده اوصورمش گبی چار شیطان
او دگلو اولدی بنای وضوسی مستحکم   که دگمه باددن ایرشمز بناسنه نقصان
امام افندی گلور دیو دیرسه مژده صبا   وارر رکوعه درختان باغ خرد و کلان
بزرگوار ائمه رئیس منقاله   امام عالم و عابد فقیه مسئله دان
مفوض امرینه اوصیت امثلان   مطیع دعوتنه قوزغنان بسین خوان
او خسته یه که مبارک الی اصابت ایده   شهیدلر ایله ایدر عزم گلستان جنان
او میتک که نمازین قیله سعادت ایله   یقین قبرده چکمز عذاب جاویدان
قی انک گبی مستغنی غنی دل کیم   طوقنماش اوله دامانه دم قربان
سخا او دگلو ایثار ایدر توابعنه   گرسنه اکین اللی بولنسه پاره نان
گیدردی جنته طوغری بر اهل تارک اگر   الینه گیرسه او پاکیزه گوشه دامان
یره ایرز اتکنده قیلور نمازی ملک   عجبمی ایلسه رندده سجده آدمیان
باشنده بر کره خاکه دوندی دستاری   ندم زمینه اولور صبح و شام سجده نشان
گوریدی گوشه محرابده گر صلاتینی   پلنک و شیر تحیاته اوتوردی اعمان
قچنگه گوستره تکبیرده ید بیضا   اوکنده سجده گبی قوریلور بتون ثعبان
زهی صلابت زهد و ورعله تقوی گیم   نی گوربچه اولور هیبت امامدن لرزان

بو دکلو کیفه کرفتار ایکن بینه کورسک
جمال باهر انوارینی کوروب بوله کر

طوتوبخیه عید ایدر کلسه جهر فتحن رمضان
کتورسه عزت حضورنده ریم پاپا ایمان

کلور جنابنه بطلنقبوردن نامه
که قوللغینه بنی ایله قبول ای سلطان

کیردی تاجی الندن اولوردی کلاه ریب
اشته زمانه عجم شاهنه ویردی امان

خطور ایدیدی اکر قلبنه عزیمت هند
سلیم خان که ارسال ایدیدی پیل دمان

امام شاعر الحق براوزکه مسخره در
اماملرده کم بولنمزدی دکمه ازعان

نه شعر آب زلال نه شعر سحر حلال
نه شعر واسطة العقد سبحه مرجان

غزللری اوقونور شمدی هپ مجالسده
قصیده سن کتورر باشده نسخه دشت یاران

الکا ایدر فلک ایلرسه کیمیه تسلیم
انکله فخر ایدر ایلرسه فخر اکر دوران

کرامتی بو بیتکیم بو دکلو مفلس ایکن
علی التجرید یکی برشی اولور ایکی بطلان

نه برشی زیب دکان رحیقی مغفور
انکله دردینه ارباب دل ایدر درمان

نه بار منت ارناوددان بوزه فروش
نه قید شیوه خمار نازپیر مغان

حمیتر مایه شادی بیتر کلوله برشی
قچنکه جلوه زردیله اولسه جلوه کنان

یوزی قزالغنه معرفت اولور افیون
نوله یولنده غبار اولسه خاک ایله یکسان

یکا قری

یکا قلری قرار کل کبی شکفته اولور
اشته یا منی بیمار علت یرقان

تبارک الله الحق نه طرفه معجوندر
که جان اوتی وار ایچنده دیسم افندی ایمان

غرض نه مدحت برشی و نه وصف افیوندر
غدای پاککی تقریر در مراد همان

ورع پناه اماما مقلد اشینجا
ایا نظام امور مقلدان زمان

اینا ندیر رسنی بر قاچ یالانجی کرچکدن
سنی آرمق ایچون بندن ایتدیلر پنهان

قچر مغه او شیطان الانس یانندن
تولیدی کاهی ایدیک تلاوت قرآن

خدا بیلور که بن اول بی ادب قوللک دکلم
که غیبتنده زبانم اوله کسسته عنان

نه هجودن خبرم وار نه مائل هجوم
بو افترایی بکا ایتمسون کمسنه کمان

همیشه مدح شریفکدر بکا پیشه
خیال منقبتکدر بکا انیس جنان

درسعادتکه ردی معذرت سوزم
قبول حضرتک اولمز ایسه زهی خسران

سمند طبعمی سست ایتدی باد غصه وغم
بنی کچرسه نوله برایکی حزنادان

فضای عرصه مدحکده فارس الخلم
المده کلک و دوات اولدی کوی و چوکان

بنمله دعوئی مودی قیلان هما کلسون
که طوب ویش ایده یم کله سین ره غلطان

دعایه باشله یر منطقی اوزتمه سوزی
دعای دولتیدر چونکه ساکه ورد زبان

همیشه تا ابده تکیان کدائی برشی
مدام تا جالنه قهوه خانه ده فنجان

الندہ اصبع زائد مثال اولمیہ دور   همیشہ مبلغ برش لطیف کیف رسان

بیوستنک غلبہ ایلدکچہ سلطانم
عقیده لر اوله دندان صفت مقیم دهان

بسم الله الرحمن الرحيم

نرگس مستانه سی اولسه ندم نخوت نما
تیر مژگانی اولور چشم دله جودت نما

دللرین وابستهٔ گیسو ایدوب بر لحظه ده
دیدهٔ عشاقه اولمش اول پری عبرت نما

جام لعلیله ایدوب بر شیوهٔ احسان دله
عاشق بیماره اولدی شفقم شربت نما

نظره پاش آفتاب جام صهبا اولمین
کورمدی عالمده بر آیینهٔ صفوت نما

منطقی ایرمز سمند طبعکه بر وجهله
اولسه صد بار اسب طبع شاعران سرعت نما

دکل درد لطفک حبیبا آشنا
کاو در خار محرم رقیب آشنا

کل داغهای غم عشقله
چمن زار دل اولدی زیب آشنا

هجوم پی اندرپی غمزه به
نیجه ممکن اولمق شکیب آشنا

کورک ایتدی اول مغبچه جسنله
نیجه عشق بازی صلیب آشنا

چونا قوس نالان اولور منطقی
اولان بر بت دلفریب آشنا

پرتومی عارض جانانه ویردی آب تاب
شعلهٔ خورصان کل خندانه ویردی آب تاب

ایلیوب راسخ زده ابروی فتان بینه
مه جبینم خنجر برانه ویردی آب تاب

عکس روی آبدار ولعل پر تو باریله
ساقی در ساغر کردانه ویردی آب تاب

دست فرسود ریانمناک اشک زرق ایدوب
خیلی زاهد سبحهٔ مرجانه ویردی آب تاب

دل ایدوب فیض بهار غمله داغن پرورش
منطقی وش لالهٔ هجرانه ویردی آب تاب

بکف خنجر کلور جانانه سرمست
ایدوب قصد دل دیوانه سرمست

می لعلندن ایتمش نشوه یابی
الندهٔ اول مهک پیمانه سرمست

اولوب شمع شب آرا اوزره دودی
شراب عشقله پروانه سرمست

دماغی چاک فیض زلف اولمش
الندهٔ اول پرینک شانه سرمست

بینه ای منطقی خون دلمدن
دو چشم ساقی پیمانه سرمست

باغ دل فتاده ده ایتسه ده آشیا فرج
بادستمله عزم ایدر بینه فغان کنا فرج

کوشهٔ خطی اولسه ده خانهٔ قلب عاشقان
قورمی فلکده آنده کور فرقت مهوشا فرج

روی کروه غم همه دیده کذار اولدی ویلک
اولمدی بو مسیره ده چشم دله عیا فرج

دل بو غمزه لاله خرم الیسه بینه تو له
اولمش ازلدن بیلسون مسند خواجکا فرح

عیسئ بلبله اگر ناطقه ریز می اوله
اولور او دمده منطقی قالب جانه جا فرح

عکس رخ ایله تو له اولسه می ناب سرخ
مهر دگل داغمک اولسه گرم دیده سی
ایلر یکین میخوری عیشگه باغده
هجر لب یار ایله خون دلمدن مدام

پرتو خور له اولور گوهر نایاب سرخ
اولور ایدی لاله وش پیکر مهتاب سرخ
سینه دگل دینه نرگس پر تاب سرخ
ساغر چشمم ایدر عاشق بیتاب سرخ

شحنهٔ دوران سینه منطقی یه داغ اولور
اولسه قضا ایله گرچه می ناب آب سرخ

منم کز یاد مرهم خاطرم افگار میگردد
شب بی غم اگر بر بستر راحت نهم پهلو
چنان خو کرده ام ناسور زخم افزون که در دیگر
تظلم چون کنم پیش لبت کز بیم خوبی او

مزاجم از هوای عاقبت بیمار میگردد
تنم از هر سر مو نشتر آزار میگردد
معاذالله اگر اندک شود بسیار میگردد
مرا حرف شکایت بر لب استغفار میگردد

چنانم منطقی گردد بعکس مدعا گردون
که چون کارم بآسانی رود دشوار میگردد

نه ذوق بادهٔ بیغش نه وصل یار دلکش وار
صقن طوقنمون بن خاکه طرف دامن نازک
باش اگمز عاشق با که دو شور سایهٔ خاکه
چراغی شمع حسنندن یقر مهر جهان آرا

همان بر روزگار ناخوش حال مشوش وار
نهان خاکستر سینمده دل در ابر آتش وار
ال ایرمز گوشهٔ دامانه بر سر دستش وار
فلک مثلمی گتورمز بر جلال ایردی مهوش وار

دل گمگشته مزدن بر خبر یوق منطقی دیرلر
سر کوی بلاده خانه طوتمش بر جفاکش وار

ماجرای چشم لعلک کم فزون اولمقده در
نورسیدهٔ غنچهٔ باغ ملاحتسن ولی
حسرت سرو قدکله ای عزیز مصر حسن
ایتمدک بر راست جنبش بو مقام عشوه ده

صحن سینم غرقهٔ سیلاب خون اولمقده در
تاب رویک گلله داغ درون اولمقده در
جوشش سیل سرشکم نیلگون اولمقده در
ای فلک گنبد کجه دورک واژگون اولمقده در

فکر پیچاپیچ زلف یار ایله ای منطقی
عقل کل سرگشتهٔ دشت جنون اولمقده در

اوشو خلک عاشق دل مبتلاسی ارتر الملز
ایدوب سخار غم دل ازلمه در اما
تو له شکم خیال عارضکله بیقرار اولسه

دل درد آشنانک مدعاسی ارتر السلمز
هزار گلشن عشقک نواسی ارتر السلمز
او گرداب بلانک ماجراسی ارتر السلمز

نه کلوکشته تیغ غم اولسه دل پرآتشدر
کسسته رشته شمعک ضیاسی ارتکسلمز

نه غم منظور حسّاد اولمه‌سه ای منطقی شعرم
حسدله نظمنک حسن واداسی ارتر اکسلمز

کوکل هرحسن لیلی سیره نه رغبت نمون اولمز
صونلسه پی بپی رندان عشقه ساغرلر
فلکدن برمه لاله عذارک آتش مهری
حصول وصلت امکان بدر بیار ایچون سینم

فلاطون خرد سرگشته راه جنون اولمز
بینه منت کش پیمانه گردون دون اولمز
ضیا پاش سواد اعظم ملک درون اولمز
محصل چاک چاک خنجر هجر آزمون اولمز

اولنلر منطقی وش هرد میدان دل آگاهی
عجوز بدنهاد دهر مکاره زبون اولمز

دلکه ساقیدن می کلناب ایلر التماس
ای می کلفام شوق دلن جوشان اول بودم
دلکه ایلر جام لعل یاری هردم جستجو
بوس رخسارک رجا ایلر دل اول غنچه فمک

جوهریدن صانکه لعل ناب ایلر التماس
خارخاشاک غم سیلاب ایلر التماس
تشنه وادی غمدر آب ایلر التماس
باغباندن صانکه کل سیراب ایلر التماس

منطقی لؤلوی مضمون معانی بلیغ
کفته یاکمدن آب تاب ایلر التماس

اتمک

اتمک اولورمی عشق رخ دلبری وداع
مهجور نور رویک اولوب خانه تار دل
نو جلوه حسن کورلدن اوطاووس عشقه نک
تاب ملیله نغمه‌لر ایت بزم باغده

بلبل ایدرمی مهر کل احمری وداع
شام فراقم ایتدی مه انوری وداع
طرز خرامی ایلدی کبکک دری وداع
فصل بهار ایتمه مدد ساغری وداع

حیفا که منطقی ستم روزکار ایله
نخل امیدم ایلدی برک وبری وداع

بزم تجمیدز جام امیدم طولی خون اولمق
خرام سرو قدکله سبب ای یوسف حسنم
کتاب حسنکی کوزدن کچور مکدن شها تا عشق
خردله اکر فلاطون اولسه ده آشفته زلفک

اوداخی صدمه مهر فلکدن سرنکون اولمق
که روی جوی سیلاب سرشکم نیلکون اولمق
برای عاشق دیدار یاکک ذوفنون اولمق
مقرر در بینه عزم آور سمت جنون اولمق

نکلور کن دست لطفکدن عذار درد حسرتمله
دوشرمی هیچ طبیبم منطقی بویله زبون اولمق

اوراقی طاغتدی صبا مصحف کلک
بکزر که فصل دی سبب اولدی بروده
برشمه بولمدی اثر زلف یاردن

قالدی اوقومدی نیجه اوراد بلبلک
بریرده کورمز اولدق ایکی سمن کل و
کیردی نسیم اگرچه عروقنه سنبلک

پیرانه سر اوشنمه ره عشقه دوشمدن
زاهد الندە یوقمی عصای توکلک

بر بویله باغلو بنده کچر منطقی سکا
دوشسه عجبمی پایکه مانند کاکلک

نیازلرله او غنچه دهانی سویلتسک
لطافت سخنی اهل طبعه سویلتسک
ایدوب نواکش نخل هوای سرو قدان
قرار محفل غمده قیلوب دلی نالان

ایدرمی محرم وصل عاشقانی سویلتسک
برازدلبر شیرین زبانی سویلتسک
هزار زار صفت مرغ جانی سویلتسک
چو مطربانی دلستانی سویلتسک

تکلمه کتوروب منطقی خوشگویی
بیزه او بلبل باغ بیانی سویلتسک

عارضک یا لاله یا گل ایکیدن خالی دکل
کردرو یکده نمایان صنمه خطای سرو قد
گلشن دلده خیال کاکل زلف نگار
نقطهٔ خال سیه فرخ دلداردە

لعل نابک غنچه یا مل ایکیدن خالی دکل
سایهٔ ابرو یا کاکل ایکیدن خالی دکل
یاسمن یا صاحچی سنبل ایکیدن خالی دکل
حبة السودا یا فلفل ایکیدن خالی دکل

مرغ طبع منطقی بولهجهٔ جان بخشله
صانکه بلبلدر یا طوطی ایکیدن خالی دکل

بن نشوه دار مهر جمال محبتم
کلکونه سرشکدم آلوده ایلدم
ماء الحیاته اولمز ایسم تشنه دل نوله
مستغنی جواهر مقصود ایسم غم

مست خراب جام وصال محبتم
زینت ده رسان چهرهٔ آل محبتم
سیراب جان آب زلال محبتم
لبریز گنج دروٴ لآل محبتم

اولسم نزار روز ارشب غم عجبمیدر
چون منطقی نزار هلال محبتم

باغ هجرم غنچهٔ اندوه زیبمدر بنم
عالم عشقی ایدن آشوبگاه رستخیز
بن اول استاد فن آموز شکیبم کم کوکل
هردم ایلر باکه صد وضع جفای داغ اشتیاق

نالهٔ جی دربی دل عندلیبمدر بنم
جلوهٔ قد نگار دلفریبمدر بنم
مکتب محنتده شاکرد ادیبمدر بنم
شاهدوارلیسه ای دل اول حبیبمدر بنم

زهر قهر ایله ایدر باکه مداوا منطقی
چرخ بدکردار بر طرفه طبیبمدر بنم

عنانک چشم گریان الدی دست اختیاریمدن
درونمدن گورسن لاله وش بر داغ حسرت وار
سوررسن اودستمه بن خاکسارک رخش سیداکی

صبا اوسون باکه سنک راه اولنلر رهگذارمدن
هوای عارضکله بسته گل خاک مزارمدن
نیچون آیینهٔ حسنک دصقنمز بن غبارمدن

یا دستاویز محنتله کلوریا تحفهٔ غمله
اوصاندم حاصلی آمد شد لیل و نهاردن

چراغ آتش قهرک الندن چون یقر آهم
حذر ایتمک گرک دود دل دوزخ شرردن

نیچون عنبر اوله گلچین وصالک خرم و مشکین
گلستان جمالک فیض چشم اشکباردن

نه طالعدر که چشم خوابناک بختم آچلمز
قیامت فتنه سی بیدار اولورکن آه و زاردن

اگوب تخم محبت بار محنت حاصل ایتمکدر
صورسک منطقی باغ جهانده گلزاردن

بزی هجرانه صالدک خیلی محنت دیده یوزسندن
حقیقتسزلک ایتدک ای پری رنجیده یوزسندن

دمادم ناله ایتمه ایسم اول ای بلبل شیدا
محبت گلشننده شمدی نه شوریده یوزسندن

بزمله ایتمه ای مجنون دعوی باشه چیقمز سن
بلامنزللرین طی ایلمش وادین یوزسندن

نصیحت ایلمه عشق اهلنه لازم دگل واعظ
اگرسن عالم الیین برسخن سنجیده یوزسندن

روامی منطقیدن یوز چویرمک خاره بار اولمق
انکچون ای گل نورسته دامن چیده یوزسندن

شمع بزم ارتز مسون پروانه نک گرمیتین
دور کار ایلر پریشان شور فرهم جمعیتین

شربت تلخ جفادن حقهٔ دل اولدق لبریز
بلمک ای ساقی می لطفک دخی کیفیتین

شوله تلخ ایتدی مذاق جانی زهر غصه کم
طولمز اولدی خسته دل آب حیاتک لذتین

کوشه فریادی کار ایتمز سپهر چرخ ظالمک
دیدهٔ بختمک برار او چور سه خواب راحتین

سایه سین درویشلر برگ و نوادن دور ایدرلر
صباقلسون آرایش تا بوته نخل امتین

بر که جیب خرقه یه چکدک سری شمدی نگرو
باشمه چیالسون فلک ظل همای همتین

منطقی عالمده یوق بوی مجتهدن اثر
بکز اجزای وجودک الدیلر خاصیتین

عندلیبک المه ای گل اشک چشم پرنمین
نقش ایدن آب اوزره نقش ایتمش گوزلک عالمین

باشنه تل صوقدی مغرورانه سنبل گور زلفه
روزگارک غنچه یه سند قوتور رمی پرچمین

قوینه گیردی صبا آهسته آهسته گلک
بربرینه قاتدی بلبل نغمهٔ زیر و بمین

نشتر آزاریدن الدن قویمز هر لحظه خار
یوخسه شبنم زخم گلدن اکسک ایتمز مرهمین

قبضهٔ تسخیره گیرسه عجبمی روزگار
قوللر غنچه سلیمان زمانک خاتمین

سینه سین چاک ایتسه ساقی حضرت الغفلتین
عالمین آیینهٔ اسکندر و جام جمین

منطقینک قدی دال اولسه هلال آسمانه
طوغدی گویندن چکر چرخک کمان رستمین

استرسه سویلسون فلک مشعل ماهی
دنیایه بیر سینه مزک شعلهٔ آهی

شمدی نکرو یا هوسزی ای صبر و تحمل
سلطان غمک قلبه هجوم ایتدی سپاهی

زاهد یورمک طاش الیده کوطیافرمی
برکون دو شور رعشق سنی چپاه بلایه
خاکستر پروانه یی کورنیلدی شمعه
هرنسنه ده هم نکنه وار ایدی تعلق

برکز هله کوزدن کچور اول تیر نکاهی
الدن قیمه ای دل رسن زلف سیاهی
تا جی زر ایکن برنمده ایتدی ملاهی
شمدی سنره مم کاهر باجذب ایده کاهی

کورمز کوزیم منطقیا خواب فراغت
باد سحر غفلت اکر اسمه کاهی

ترددل مستانه مرک شمدی ایاغی
دهرک صقلوب دختر رز محبت بندن
جان آغزیمه کلدی هوس لعل لبکله
تاب تب هجرانی کوردم کیجه اکدم
جان کتسه ده کتمز اثر داغ محبت

میخانه ده بکزرکه کوپه کچدی ایاغی
خم کوشه سنه سکمش ایکن آتدی قیاغی
وادای شه خوبان نیجه بربادده بسیاغی
شمعک اریوب آقدی کوزندن ایاغی
پروانه عشقک بینار او ستنده چراغی

ارباب ریاکار دل عالمی طوتدی
شوق آتشینک منطقیا سوندی اوجاغی

رباعیات

الحمد لمن هو الکبیر المتعال
والشکر لمن هو الکریم الافعال

ماینطق ناطق الا ویقول
ما اعظم شان ربنا جل جلال

ای درکهی تا عرش برینه همسر
سرکشته تیه کنهم بن زاره

وی ذره خاکی رشک مهر انور
قیل بدرقه لطف عمیمک راهبر

امیدی کسلدی نار افغانمدن
زلفکده کی پیچتاب ای عهد شکن

اکسلمدی عقده رشته جانمدن
برشمه در احوال پریشانمدن

کام دل ایچون سپهر منت ایتم
خونابه غمله فضای دلمی

اولسم غمله امید صحت ایتم
فوآره خروش نم حسرت ایتم

مفردات

زیبا داولور محبت لدروی یاری کورکجه
بیمن عشق نزاع از میان چنان برخاست
تا خرم دل اوله فصل بهار ایله جهان
آچلمه لاله وش اغیاره راز کی ایلمه افشا

اولور ناب عرق میخواری لاابد باری کوردجه
که شعله دست بدست کیاه میکرد
کلشن دولتنک کللری خندان اولسون
اولور زیرا بکا داغ درون ای غنچه زیبا

عیننه المز اولورسه ذره وش عاشق شتاب | بو العجب مهر روی خودر اورشك آفتاب

گلزار بلاغتك سربلندی شعرای بنامدن منطقی افندی
حضرتلرینك دیوانچهٔ عرفانسراچه سی بخاری زاده
الحاج محمد صالح افندینك مطبعه سنده
طبع وتمثیل اولنمشدر

اثر خامهٔ حسن معصوم

١٢٨٤

Süleymaniye U Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 5336
Eski Kayıt No